

Malat Firmalarında Novasyon Faaliyetlerinde Karşılaılan Güçlükler Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Malat Firmalarında Novasyon Faaliyetlerinde Karşılaılan Güçlükler Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23523>

Özet

İmalat Firmalarında İnovasyon Faaliyetlerinde Karşılaşılan Güçlükler Ölçeği, **imalat sektörü** işletmelerinin yenilik (inovasyon) süreçlerinde karşılaşılan engelleri ve zorlukları sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında, firmaların finansal kısıtlamalardan örgütsel yapı eksikliklerine kadar geniş bir yelpazede yer alan inovasyon engellerini belirlemeyi hedeflemektedir. Bu ölçek geliştirme çalışması, **inovasyon** faaliyetlerinin önündeki potansiyel bariyerleri tespit ederek, işletme yönetimi ve politika yapıları için stratejik karar alma süreçlerine katkı sağlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, 2019 yılında Bülent Yıldız ve Hakan Aslan tarafından gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

İnovasyon, İmalat Firmaları, Güçlükler, **Ölçek Geliştirme**, Yönetim, Örgütsel Engeller, Finansal Bariyerler.

Yazarlar

Bülent Yıldız, Hakan Aslan

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, **imalat firmalarında** yürütülen inovasyon çabalarının başarısını olumsuz etkileyen spesifik zorluk alanlarını tanımlamak ve nicel olarak ölçmektir. Geleneksel olarak, inovasyonun teşvik edilmesi üzerine odaklanılırken, bu ölçek, tam tersine, engellerin yapısını ve yoğunluğunu anlamaya odaklanmaktadır. Bu sayede, firmalar ve ilgili kurumlar, kaynakların en kritik engelleri aşmak için stratejik olarak yönlendirebilirler.

Ölçek, yöneticilere, inovasyon süreçlerinin hangi aşamalarında (fikir üretimi, Ar-Ge, ticarileştirme) daha fazla zorluk yaşadığını gösteren detaylı bir profil sunmayı amaçlamaktadır. Bu yapısal analiz, kurumsal düzeyde **inovasyon** kapasitesini arttırmaya yönelik hedefe yönelik müdahaleler tasarlanmasına olanak tanır.

Yapı (Konstrukt)

Ölçek, birden fazla boyutu kapsayan "İnovasyon Faaliyetlerinde Karşılaşılan Güçlükler" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç ana kategori altında toplanan engelleri içerir:

Çıksal Örgütsel Güçlükler: Firma içindeki bilgi eksikliği, nitelikli personel yetersizliği, örgütsel direnç ve düşük yönetim desteği gibi faktörler.

Finansal G?çl?kler: Y?ksek Ar-Ge maliyetleri, risk sermayesine eri?im zorlu?u ve uzun vadeli yat?r?m getirisi belirsizli?i gibi ekonomik bariyerler.

D??sal ve Piyasa G?çl?kleri: Rekabet bask?s?, tedarikçi k?s?tlamalar?, piyasa belirsizli?i ve mevzuat engelleri gibi d?? çevre fakt?rleri.

Bu çok boyutlu yakla??m, zorluklar?n sadece tek bir kayna?a (örne?in finansmana) indirgenemeyece?ini, karma??k bir etkile?im a?? sonucu ortaya ç?kt??n? varsayar ve bu karma??k yap?y? ölçmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, kapsaml? bir **geçerlik** analizi yap?lm??t?r (Y?ld?z & Aslan, 2019). Ölçe?in yap?s?sal uygunlu?unu do?rulamak amacıyla öncelikle Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??, ardından Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u test edilmi?tir.

DFA sonuçlar?, ölçe?in hipotez edilen faktör yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir. Ayr?ca, maddelerin teorik yap?y? temsil etme yetene?ini de?erlendirmek için uzman görü?lerine ba?vurularak içerik geçerli?i sa?lanm??t?r. Elde edilen geçerlik bulgular?, ölçe?in gerçekten **imalat firmalar?n?n** inovasyon süreçlerindeki güçlükleri ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? belirlemek amacıyla **güvenirlik** çal??malar? yürütülmü?tür. ?ç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r.

Genellikle ölçek geli?tirme çal??malar?nda, Cronbach Alfa de?erinin kabul edilebilir düzeyde (tipik olarak 0.70 ve üzeri) oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek iç tutarlılık de?eri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y?, yani inovasyon engellerini, tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in tekrar tekrar kullan?lması durumunda benzer sonuçlar verece?ine i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak için hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in nihai yap?s?n? belirlemede önemli rol oynam?? ve orijinal makalede belirtildi?i üzere, güçlükleri temsil eden ayr?k alt boyutlar?n varlı??n? kan?tlam??t?r.

DFA ise, analiz edilen örneklem verileriyle teorik model arasındaki uyumu test etmi?tir. Uyum indekslerinin (örne?in RMSEA, CFI, TLI) kabul edilebilir s?n?rlar içinde olması, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?lam oldu?unu ve ölçmek istedi?i farklı inovasyon güçlü?ü alanlar?n? ba?ar?yla

ayrınt edebildiğini göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Derecelendirme formatı kullanılmıdır (Orijinal makaleden detaylı bilgi edinilmelidir, ancak genellikle Likert tipi ölçek kullanılır).

Language Available: Türkçe

Population Group: İmalat Firmaları Yöneticileri ve Çalışanları

Age Group: Yetişkin (Çalışan Nüfus)

Population Details: Türkiye'deki imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin temsilcileri.

Test Methodology: Anket yöntemiyle toplanan veriler üzerinden psikometrik analizler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

İnovasyon, Ar-Ge, Cronbach Alfa, Katsayılar, Örgütsel Yapı, Faktör Analizi.

Yazarlar (Detaylı Bilgi)

Sorumlu Yazar: Bülent Yıldız

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: dr.yildiz.bulent@gmail.com

Correspondence Address: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

Çizimler ve Ücret: Ölçek, akademik bir makale kapsamında geliştirilmiştir ve ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle referans gösterilerek kullanılabilir. Kullanım öncesinde sorumlu yazar (Bülent Yıldız) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal makalesine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: [imalat-firmalarinda-inovasyon-faaliyetlerinde-karsilasilan-guclukler-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Yıldız, B., ve Aslan, H. (2019). İmalat firmalarında inovasyon faaliyetlerinde karşılıklı güçlükler: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(2), 93-115. DOI: [10.33399/biibfad.627217](#)

İmalat Firmalarında İnovasyon Faaliyetlerinde Karşılıklı Güçlükler Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, orijinal makaleye başvurularak veya yazarla iletişime geçilerek temin edilmelidir. Orijinal kaynak içerisinde maddeler listelenmemiştir.

Ölçek, muhtemelen 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanmaktadır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum). Ölçek maddelerinin tam ve doğru listesi için lütfen referans makaleye (Yıldız & Aslan, 2019) başvurunuz.